

[Ib Nørlund]

Jeg har mærket mig den overvældende saglighed og veltalenhed, som ordførerne lægger for dagen over for et spørgsmål af en så stor rækkevidde og en så stor betydning, som forslaget her har. Også hvad veltalenheden angår, tyder den tone, som er anvendt i en række ordføreres indlæg, på, at man er kommet til at træde på nogle ømme tæer, og man reagerer fra fremskridtspartiets side f. eks. – ikke overraskende – på en sådan måde, når man nærmer sig de store, ædlere dele af dansk kapitalisme.

Forslaget tager ganske enkelt sigte på at lægge grundlaget for en rationel energipolitik. Det er der kun taget forskellige tilløb til, og så er det løbet af sporet igen. Derfor synes jeg, det er lidt letsindigt som fru Ritt Bjerregaard bare at sige: lad os se, hvordan det går. Det er jo faktisk det, vi har gjort utallige gange, og det er ikke gået så godt.

Men det bedrøver mig også, at fru Ritt Bjerregaard tager forslaget på den måde, for jeg har bemærket, at statsministeren i den senere tid ved et par lejligheder har givet udtryk for, at en nationalisering af energisektoren vel egentlig var det rigtige.

Det var selvfølgelig trist at høre af handelsministerens mund, at regeringen ikke kan støtte dette forslag, for det burde statsministeren da gøre. Sagen er simpelt hen den, at uden et sådant grundlag kan der ikke være tale om en virkelig planlægning, en egentlig investering i fremtiden på disse meget omfattende områder, og man kan heller ikke bruge energipolitikken i udviklingen af dansk produktion over for de problemer, som viser sig på verdensmarkedet. Regeringen, som jo ofte taler om besparelser på energisektoren, ville næppe heller være i stand til at gennemføre dem på nogen som helst socialt forsvarlig måde, medmindre man som grundlag har en nationalisering af energisektoren. En sådan nationalisering vil også være betingelsen for en demokratisk kontrol på disse områder, som vel til syvende og sidst må blive nøglen til løsning af en række problemer.

Jeg må tilstå, at jeg ikke er så overrasket over handelsministerens stilling til forslaget, men jeg kan ikke give fru Ritt Bjerregaard ret i, at det, som er nævnt i vores forslag, allerede indgår i det, der praktiseres for øjeblikket. Nej, der er netop tale om, at man ved skridt i denne retning kunne gøre godt

over for den skandaløse koncession, som man har givet A. P. Møller i sin tid.

Hr. Johan Philipsen kan være ganske vis på, at vi gjorde ophævelser allerede dengang. Han kunne måske ikke høre os, fordi vi ikke lige var på stedet her, men det må han i hvert fald tage på sin egen kappe. Jeg synes imidlertid også, at hr. Johan Philipsen burde bemærke, at handelsministeriets talsmand her i går eller i forgårs netop gav udtryk for, at en koncession af den art, som man havde givet A. P. Møller, aldrig mere gik noget andet sted og det skulle ikke gentage sig. Så kunne der vel nok være grund til at tage noget mere positivt på vores forslag på disse områder.

Vores forslag omfatter jo også, at man tager fat på spørgsmålet om olien i Nordsøen, som jo ikke er sikret for dansk energipolitik med de nuværende bestemmelser. Man vil også kunne løse problemerne om den ny gasaftale på en anden måde. Og endelig, hvad angår importen, sagde handelsministeren, at hvis det gik helt galt, kunne man tage sagen op. Men der er jo forskelligt, der tyder på, at der kan komme ting, der går galt, og vi har tidligere opfordret handelsministeren til at være opmærksom på, at der også på verdensmarkedet opstod nye muligheder for at sikre en energiforsyning – og navnlig oliefor- syningen i dette tilfælde – til landet her, men det afviste ministeren med en henvisning til, at det gjorde oliemonopolerne meget bedre. Det er imidlertid netop de erfaringer, vi har, at det ikke gøres bedre på den måde.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der er jo i disse år en voldsom udvikling i energipolitikken, og det kan da bestemt ikke undelukes, at der på et tidspunkt kan opstå behov for et stærkere statsligt engagement, men DKP-forslaget må jeg klart afvise af en række grunde.

For det første er jeg enig i de bemærkninger, handelsministeren gør om det juridiske, som til syvende og sidst er et domstolsanliggende. Det kan i hvert fald næppe så firkan- tet, som det her gøres op, fastslås, hvad der er omfattet af en fuldstændig erstatning.

Jeg er også nødt til at sige, at forestillingen om, at staten skulle være hovedaktør som den, der distribuerer energi i detailleret med servicestationer og med raffinaderier –